

ВДГУК офіційного рецензента
доктора медичних наук **Кротік Олени Ігорівни**
на дисертаційну роботу **Ярової Ірини Валеріївни**
«Персоналізація ведення жінок з безпліддям на тлі патології ендометрія
під час прегравідарної підготовки»
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: професор, доктор медичних наук, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Горбунова Ольга Володимирівна

Ведення жінок з безпліддям на тлі патології ендометрія, незважаючи на використання новітніх методів дослідження, досі залишається дискусійним. Проблема патології ендометрія посідає друге місце в структурі всіх гінекологічних захворювань після запальних процесів, а в спеціалізованих клініках виходить на перше місце. Тому важливим є сучасний діагностичний підхід до уточнення особливостей патогенезу та причин розвитку патології ендометрія, а саме імуногістохімічні дослідження рецептивності ендометрія, гістероскопія, ультразвукова діагностика, доплерометрія, дослідження гормонального профілю та визначення біоценозу піхви.

Незважаючи на розмаїття діагностичних підходів до ведення жінок з безпліддям на тлі патології ендометрія, на сьогодні не існує однозначних критеріїв, щодо ведення цієї групи пацієнтів, тому хочу наголосити, що наукова робота Ярової І.В., яка присвячена персоналізації ведення жінок з безпліддям на тлі патології ендометрія на етапі предгравідарної підготовки на основі удосконалення та впровадження алгоритму прогностичних, лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів, є актуальною і своєчасною.

Дисертанткою доведено, що у пацієток з безпліддям на тлі патології ендометрія відмічені порушення маткової гемодинаміки у вигляді достовірно підвищених значень індексу резистентності та пульсового індексу в маткових артеріях порівняно з контрольною групою.

Науково обґрунтовано необхідність удосконалення алгоритму діагностичних та лікувальних заходів у жінок з безпліддям на тлі патології ендометрія саме на етапі предгравідарної підготовки.

Визначено найбільш вагомні критерії діагностики, а саме місце морфологічного та імуногістохімічного досліджень, для обрання оптимальних

методів лікування безпліддя у жінок на фоні патології ендометрія. Проаналізовано зміни гормонального профілю у пацієток з патологією ендометрія (хронічним ендометритом, гіперплазією ендометрія, поліпами ендометрія). Виявлено кореляційні зв'язки між патологічними станами ендометрія, наслідком яких стають порушення кровообігу в маткових артеріях, зміни рецептивності ендометрія, порушення вагінального біоценозу, та безпліддям у жінок. Розроблено персоналізований підхід до тактики ведення пацієток з патологією ендометрія на підставі сучасної діагностики з метою відновлення фертильності на етапі прегравідарної підготовки.

Надана клінічна характеристика жінок з безпліддям на тлі патології ендометрія, визначена структура патології ендометрія у жінок з безпліддям, виявлені основні фактори ризику розвитку патології ендометрія. На підставі клінічної, морфологічної, імуногістохімічної характеристики ендометрія оцінено стан слизової оболонки матки при різних варіантах патології ендометрія. Розроблено патогенетично обґрунтований диференційований підхід до лікування жінок з безпліддям, обумовленим матковим фактором.

Визначена практична значимість показників індексу резистентності та пульсового індексу в маткових артеріях, визначення експресії естрогенових та прогестагенових рецепторів для прогнозування настання вагітності.

Удосконалені та впроваджені лікувальні та діагностичні методики, включаючи направлену медикаментозну корекцію, щодозволило усунути або зменшити ознаки хронічного ендометриту, покращити гемодинаміку матки та ендометрія, реологічні властивості крові, нормалізувати вагінальний мікробіом, нівелювати гормональний та мікронутрієнтний дисбаланси у цих пацієток ще на етапі прегравідарної підготовки.

Дисертаційна виконана на належному методологічному рівні. Основні положення роботи, сформульовані авторкою дисертації, викладено на підставі аналізу сучасних літературних джерел та результатів власних досліджень, їх обсяг та отримані результати з необхідним статистичним аналізом дозволяють вважати, що отримані наукові положення, висновки та практичні рекомендації є обґрунтованими та достовірними. Інформаційна база дослідження достатня за обсягом, репрезентативна. Дисертація написана українською літературною мовою, грамотно, логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

Дисертаційна робота Ярової Ірини Валеріївни, подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та

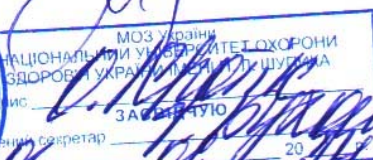
гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства та гінекології, є закінченим науковим дослідженням, містить нові положення і науково обґрунтовані результати, що, в цілому, вирішує важливе науково-практичне завдання – впровадження диференційованого підходу до ведення жінок з безпліддям на тлі патології ендометрія в залежності від її форми на підставі дослідження клініко-лабораторних та морфофункціональних особливостей різних патологічних станів ендометрія та розробки ефективних заходів прегравідарної підготовки для них.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Ярової Ірини Валеріївни «Персоналізація ведення жінок з безпліддям на тлі патології ендометрія під час прегравідарної підготовки» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 №44, та наказу МОН України від 12.01.2017 №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і може бути представлена до офіційного захисту, а її авторка Ярова І.В. повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний рецензент:

завідувач відділення планування сім'ї
та ДРТ з кабінетом ендокринної
гінекології та денним стаціонаром
на 5 ліжок Клініки репродуктивних
технологій НУОЗ України
імені П. Л. Шупика
доктор медичних наук

Олена КРОТІК

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]